

Evaluatie van het Beleidsplan 2013-2018 voor het RHC Zuidoost Utrecht

Inleiding

Eind dit jaar loopt de periode af die het *Beleidsplan 2013-2018* bestrijkt. Deze evaluatie laat zien wat er in deze zes jaar is gerealiseerd. Daarmee legt het RHC Zuidoost Utrecht verantwoording af over het gevoerde beleid. Tussentijds is dat al gebeurd in de jaarrekeningen en publieksverslagen.

Tevens maakt deze terugblik het mogelijk om vooruit te kijken. Waar staan we? Wat is er gelukt en wat (nog) niet? In het nieuwe beleidsplan voor de jaren 2019-2022 - *Vooruit met het verleden* - is al rekening gehouden met de bevindingen van deze evaluatie.

In overeenstemming met het karakter van de bedrijfsvoeringsorganisatie die het RHC sinds 2016 is en dat van het *Beleidsplan 2013-2018*, is de evaluatie zo concreet ('SMART') mogelijk op product- en activiteitsniveau en sluit deze zoveel mogelijk aan op het plan.

Bij de totstandkoming van dit beleidsplan en de bestuurlijke vaststelling in november 2012 was nog niet bekend dat de gemeente Vianen zich uiteindelijk per 1 januari 2014 als zesde deelnemer zou aansluiten bij het RHC. Mede dankzij de extra inkomsten leverde de inpassing van de extra werkzaamheden, incidenteel en structureel, geen wijziging of vertraging op bij de uitvoering van het plan.

RHC Zuidoost Utrecht, 7 december 2018

Samenvatting en conclusie

Hieronder wordt de letterlijke tekst van het beleidsplan (*§ 4 Samenvatting en speerpunten*) gevolgd. Destijds zijn algemene doelstellingen en meer specifieke 'speerpunten' onderscheiden. Ten dele overlappen ze elkaar.

Doelstellingen 2013-2018:

Doelstelling: De meeste aandacht gaat in de periode 2013-2018 uit naar activiteiten en producten op het gebied van beheer en behoud. De archieven en collecties zullen zo optimaal mogelijk toegankelijk worden gemaakt en zoveel mogelijk worden gedigitaliseerd en op internet gepubliceerd.

Deze doelstelling is volledig gerealiseerd (zie de matrix hierna onder 1).

Doelstelling: De acquisitie van particuliere archieven zal planmatig worden opgezet, het depotbeheer zal worden verbeterd en alle door de archiefcalamiteit beschadigde stukken zullen worden gerestaureerd.

Deze doelstelling is volledig gerealiseerd (zie de matrix hierna onder 1.2, 1.3 en 1.4).

Doelstelling: Wat betreft de taak toezicht en advisering zullen de inspecties volgens plan worden uitgevoerd en zal vooral getoetst worden of de digitale gemeentelijke informatiehuishouding op orde is.

Deze doelstelling is (groten)deels niet gerealiseerd (zie de matrix hierna onder 2).

Doelstelling: Ten aanzien van de dienstverlening en cultuureducatie zal getracht worden de beperking van de fysieke dienstverlening te compenseren door uitbreiding van de digitale dienstverlening.

Deze doelstelling is volledig gerealiseerd (zie de matrix hierna onder 3).

Geregeld zal deelgenomen worden aan cultuurhistorische activiteiten en educatieve projecten, bij voorkeur samen met andere erfgoedorganisaties.

Deze doelstelling is volledig gerealiseerd (zie de matrix hierna onder 3).

Speerpunten 2013-2018:

Speerpunt: het schrijven van een digitaliseringsplan waarin het beleid voor alle taakonderdelen van het RHC waarbij digitalisering (= het digitaal ontsluiten en beschikbaar stellen van informatie, alsmede het toepassen van Informatie- en Communicatietechnologie) een rol speelt, in kaart wordt gebracht met de financiële consequenties van dien.

Dit speerpunt is gerealiseerd met drie deelplannen in 2014, 2015 en 2016: 'Ieder bouwwerk begint met de eerste steen'; Plan e-Depotvoorziening 2015-2017, het Digitaliseringsplan voor de collectie, 2016-2018 en het Plan van aanpak voor Duurzame Digitale Opslag van niet papieren informatiedragers (zie de matrix hierna onder 1.1 en 2).

Speerpunt: digitalisering en publicatie op de eigen website van het RHC.

Dit speerpunt is volledig gerealiseerd (zie de matrix hierna onder 1.1).

Speerpunt: verbetering van de toegankelijkheid van archieven en collecties en het zoveel mogelijk wegwerken van bestaande achterstanden

Dit speerpunt is volledig gerealiseerd (zie de matrix hierna onder 1.1).

Speerpunt: de planmatige verwerving van particuliere archieven.

Dit speerpunt is grotendeels gerealiseerd (zie de matrix hierna onder 1.2).

Speerpunt: het wegwerken van de helft van de achterstand in het etiketteren van de archieven.

Dit speerpunt is niet gerealiseerd (zie de matrix hierna onder 1.3).

Speerpunt: de voltooiing van de restauratie van de beschadigde archieven.

Dit speerpunt is volledig gerealiseerd (zie de matrix hierna onder 1.4).

Speerpunt: versterking van de gemeentelijke archiefinspectie.

Dit speerpunt is deels gerealiseerd (zie de matrix hierna onder 2).

Speerpunt: handhaving van de kwaliteit van de dienstverlening.

Dit speerpunt is gerealiseerd (zie de matrix hierna onder 3).

Conclusie en kengetallen:

Het RHC heeft zich in de afgelopen zes jaar ontwikkeld tot een volwaardige archiefdienst die zijn wettelijke taken op het gebied van beheer, beschikbaarstelling en toezicht en zijn faciliterende taak als kennis- en informatiecentrum op het gebied van de lokale en regionale geschiedenis goed uitvoert.

Met name wat betreft de digitalisering en toegankelijkheid van de collectie zijn grote sprongen voorwaarts gemaakt, zoals ook uit onderstaand overzicht van kengetallen blijkt. De meeste doelstellingen uit het beleidsplan zijn dan ook ruimschoots gehaald. Wat onvoldoende is gelukt, is de uitvoering van de inspectieplannen en met name het ontwikkelen van beleid voor het e-depot. Vanaf 2018 is daarom van koers gewijzigd. In het nieuwe beleidsplan voor de jaren 2019-2022 komt deze koerswijziging en noodzakelijke versterking van het RHC op het gebied van het digitale informatiebeheer van en voor de aangesloten gemeenten duidelijk naar voren.

Overzicht van de belangrijkste kengetallen in 2013 en 2018

	2013	2018
Aantal medewerkers en fte	6 medewerkers en 5,6 fte	8 medewerkers en 6 fte
Aantal vrijwilligers en stagiairs	19	32
Aantal inwoners en gemeenten	153.000 / 5 gemeenten	173.000 / 6 gemeenten
Jaarlijkse kosten	€ 528.000	€ 681.000
Omvang totale collectie	3.368 meter verdeeld over 391 archieven en collecties	3.980 meter verdeeld over 500 archieven en collecties
Aantal toegangen (op overheids- en particuliere archieven en op de collecties)	273 of 70% van 391	462 of 92% van 500
Bezette depotcapaciteit (5.755 meter)	3.989 meter of 69%	4.000 meter of 70%
Aantal nadere toegangen	356	1368
Verhouding tussen (semi)-overheids- en particulier archief	In omvang: 78% publiek en 22% particulier. In aantal: 32% publiek en 68% particulier	In omvang: 80% publiek en 20% particulier. In aantal: 43% publiek en 57% particulier
Aantal bezoeken studiezaal	1098	ca. 900
Aantal bezoeken website	248.240	ca. 700.000
Aantal afbeeldingen in beeldbank	3.000	ca. 25.000

Matrix met overzicht van de gewenste en gerealiseerde activiteiten of producten per taakonderdeel in 2013-2018

Taak(onderdeel)	Activiteit of product	Gewenst	Gerealiseerd?	Bijzonderheden
1. Beheer en behoud				
1.1. Inventarisatie en digitalisering:				
	Archievenoverzicht	Actueel in elk geval op de eigen website	Ja (2013). Extra: ook in Mais-Flexis op www.archieven.nl (eind 2015)	De provinciale website www.utrechtsarchiefnet.nl bleek overbodig en is beëindigd (2017)
	Toegangen op de overheidsarchieven	Volledig geïnventariseerd, verbeterd en gedigitaliseerd	Ja (2014), Extra: ook op archieven.nl (2017)	Onderhoud en verbetering blijft nodig
	Toegangen op de particuliere archieven	Achterstand maximaal 10%	Ja: de achterstand is 6% (44 van 716 m ¹). Extra: ook op archieven.nl (2017)	Onderhoud en verbetering blijft nodig
	Nadere toegangen op de archieven	Zoveel mogelijk, digitaliseren en op internet	Ja. Het aantal is eind 2018 verviervoudigd. De nadere toegangen staan nog niet op archieven.nl	In 2019 komen ook de nadere toegangen op archieven.nl
				Extra: op internet staan 6.000 scans van archiefstukken (exclusief de DTB-scans)
	Toegangen en nadere toegangen op het beeldmateriaal	12% van de afbeeldingen (16.200) is beschreven, gescand en in de beeldbank opgenomen	Ja. Eind 2018 staan ca. 25.000 afbeeldingen in de beeldbank en is op 8 van de 13	

Taak(onderdeel)	Activiteit of product	Gewenst	Gerealiseerd?	Bijzonderheden
			beeldcollecties een toegang	
	Catalogi bibliotheek en toegangen op de documentatie	Drie bibliotheekbestanden en alle documentatiecollecties volledig geordend en beschreven	Ja (2016-2018). Extra: ook gepubliceerd op de websites	De bibliotheek Houten is opgenomen in de algemene bibliotheek van het RHC. Alleen de documentatie Vianen is nog niet geïnventariseerd
				Extra: eind 2015 is een <i>Digitaliseringsplan voor de collectie, 2016-2018</i> gemaakt, dat volledig is uitgevoerd.
1.2 Acquisitie	Acquisitieplan voor particuliere archieven	Actueel en volledig uitgewerkt acquisitieplan	Ja (2013), behalve voor digitale bestanden	
	Zo gestructureerd mogelijke acquisitie	Adequate passieve acquisitie	Ja, zij het dat er maar één tweejaarlijkse themabijeenkomst is gehouden	
	Voortzetten acquisitiepraktijk THA's, bibliotheek en documentatie	Meest stuksgewijze verwerving ter aanvulling	Ja	In 2018 is de omvangrijke Atlas Deys in eigendom verkregen
	Onderhouden en uitbouwen contacten in de regio	Dekkend netwerk van lokale vrijwilligers en contacten voor acquisitie	Nee	De contacten zijn behoorlijk uitgebreid maar er is nog geen dekkend netwerk voor alle plaatsen en/of soorten particuliere archieven
	Opbouwen van een representatieve collectie	Evenwichtiger geheel met opvulling van enkele hiaten en het afstoten van	Deels	Een geheel representatieve collectie is een utopie

Taak(onderdeel)	Activiteit of product	Gewenst	Gerealiseerd?	Bijzonderheden
		overbodige onderdelen		
1.3 Depotbeheer	Goed en actueel depotoverzicht	Goed en actueel depotoverzicht	Ja	Extra: in maart 2016 verscheen de <i>Verkennde notitie over de depotcapaciteit van het RHC Zuidoost Utrecht</i> in verband met het dreigende ruimtetekort vanaf 2023.
	Toeziën op de uitvoering van het schoonmaakprogramma	Schone archiefbewaarplaats	Ja	
	Implementatie en actualisatie van het Collectie Hulpverleningsplan (CHV)	In de praktijk goed functionerend en actueel CHV	Deels (geen afstemming en onvoldoende oefening)	
	Etiketteren van de helft van de archiefdozen en omslagen	Achterstand tot 800 m ¹ terugbrengen	Nee. Er is 941 m ¹ of 27% geëtiketteerd; 73% of 2516 m ¹ moet nog	De achterstand was in 2012 op 800 m ¹ geschat, maar is door de aanwas van niet geëtiketteerde archieven van vooral de gemeenten aanzienlijk gegroeid
	Verbeteren van (het toezicht op) de klimaatbeheersing	Goed functionerende klimaatbeheersing	Ja	
	Zie voor het e-depotbeleid, hierna onder 2			
1.4 Conservering en restauratie	Begeleiden en doen uitvoeren van de 2 ^{de} herstelfase (restauratie) van de in 2002 door het	Volledig herstel van de door de archiefcalamiteit beschadigde stukken	Ja (2017)	De archiefcalamiteit is in 2017 afgesloten met een bijeenkomst, film en tentoonstelling

Taak(onderdeel)	Activiteit of product	Gewenst	Gerealiseerd?	Bijzonderheden
	water beschadigde stukken			
	Complete schade-inventarisatie van de collectie	Inzicht in de materiële toestand van de rest van de collectie	Deels	Een bestandsopname op basis van representatieve steekproeven en een schimmelonderzoek door een restauratiebedrijf hebben nog niet plaatsgevonden
	Eerste herstel van de overige schade	Structureel herstel van beschadigde stukken	Ja (sinds 2018)	
2. Toezicht en advisering				
	Deelname aan IT Auditingcursus Haagse Hogeschool	Archiefinspecteur volgt de auditingcursus met succes	Ja (2015)	
	Inspectieplan 2011-2015 (2) actualiseren en nieuw plan 2016-2020 (3) maken	Herzien 2 ^{de} inspectieplan en nieuw 3 ^{de} plan	Ja (2015), met nieuw plan voor de jaren 2015-2019. Extra: <i>Plan e-depotvoorziening 2015-2017</i>	
	Daadwerkelijk inspecteren en rapporteren op basis van de inspectieplannen	Cyclische inspecties bij gemeenten en GR's op basis van de planning, met elk tenminste 3 bezoeken	Deels	De planning bleek niet realistisch door meer advisering en aandacht voor het e-depot
	Kaderstellende en beleidsmatige initiatieven nemen	Digitale vervanging of substitutie is geregeld	Deels (2018)	Dit betreft de gemeentelijke partners, niet het RHC zelf

Taak(onderdeel)	Activiteit of product	Gewenst	Gerealiseerd?	Bijzonderheden
	Kennis- en informatiedeling tussen gemeenten en archiefinspectie	Elkaar informeren over alle relevante archiefzaken	Ja	
	Ontwikkelen van een e-depotbeleid	Beleid voor het e-depot met inzicht in de kosten	Nee	Het tweesporenbeleid uit het <i>Plan e-Depotvoorziening 2015-2017</i> bleek niet haalbaar, zodat in 2018 van koers is veranderd
	Begeleiden wettelijke overbrenging en archiefbewerkingen	Tijdige wettelijke overbrenging en archiefbewerking	Ja	
	Beoordelen jaarlijkse vernietigingsvoorstellen	Tijdige en adequate vernietiging	Ja	
3. Dienstverlening en cultuureducatie	Studiezaal ruim openstellen (44-36 uur per week), herinrichten en adequaat bemensen	Ruim opengestelde en overzichtelijk ingerichte studiezaal met deskundig en vriendelijk personeel	Ja. Sinds eind 2018 is de studiezaal 24 uur open zonder afspraak/reservering en 16-20 uur met afspraak.	Vanaf 2019 gaat de studiezaal op de vijf weekdays van 9.00 tot 17.00 uur open
	Klanttevredenheidsonderzoek door BRAIN laten doen	Tevreden klanten en weten wat beter kan	Ja (2017): gewaardeerd met een 8	De enquête betrof de dienstverlening op locatie en op afstand. De tevredenheid van de gemeenten (interne klanten) is niet gepeild
	Vergroten publieksbereik	Tenminste gelijk aantal fysieke bezoekers en gestegen aantal digitale bezoekers	Fysieke bezoekers was stabiel rond de 1000; in 2018 daling tot ca. 900. Bezoekers website verdrievoudigd (van 248.000 in	

Taak(onderdeel)	Activiteit of product	Gewenst	Gerealiseerd?	Bijzonderheden
			2013 tot ca. 700.000 in 2018)	
	Drempel verlagen door gebruik sociale media	Vooraf meer jongeren trekken	Nee. Facebook wordt vanaf 2016 gebruikt met als resultaat eind 2018 structureel 80 volgers	Vanaf 2019 zal gezocht zal worden naar andere sociale media om meer jongeren te interesseren
	Bevorderen cultuureducatie, meewerken aan onderwijs-projecten, tentoonstellingen, lezingen, rondleidingen en publicaties	Geregelde deelname aan cultuurhistorische activiteiten en educatieve projecten, samen met erfgoedpartners	Ja	
	Versterken van de banden met historische verenigingen	Geïntensiveerde contacten met historische verenigingen e.d.	Ja	
	Organiseren van cursussen paleografie en archiefonderzoek	Idem	Ja	